

Εις την ύψωσιν του Τιμίου Σταυρού († Αρχ. Γεώργιος Καψάνης)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 14 Σεπτεμβρίου, 2016

Ομιλία του μακαριστού π. Γεωργίου Καψάνη, στην τράπεζα της Ιεράς Μονής Γρηγορίου Αγίου Όρους, το 1986.

Είναι, αλήθεια ότι ο Σταυρός του Κυρίου σημαδεύει τα πάντα στην Εκκλησία του Χριστού και στην ζωή των Χριστιανών. Δεν υπάρχει κάτι που να γίνεται στην αγία μας Εκκλησία είτε στη ζωή την ευσεβή, το οποίο να μη σφραγίζεται με τον Τίμιο Σταυρό του Χριστού. Το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας τελεσιουργείται με την σφραγίδα του Τιμίου Σταυρού. Σταυρικές είναι όλες οι ευλογίες των ιερέων της Εκκλησίας. Το πρώτο μυστήριο της σωτηρίας, το Άγιον Βάπτισμα, διά του Τιμίου Σταυρού και αυτό φέρεται εις πέρας. Και στην ζωή μας την καθημερινή, από την ώρα που θα ξυπνήσουμε ως την ώρα που θα κατακλιθούμε, και από την ώρα που θα γεννηθούμε ως την ώρα που θα παραδώσουμε την ψυχή μας στον Θεό και άλλοι θα παραδώσουν το φθαρτό σώμα μας στο μνήμα πάλι ο Σταυρός τα σφραγίζει όλα. Τούτο βέβαια δεν είναι τυχαίο, ούτε γίνεται απλώς για να έχουμε κάποια θεία δύναμι ή κάποια θεία προστασία ή κάποια θεία ευλογία. Βεβαία γίνεται και γι' αυτό, αλλά εάν δούμε βαθύτερα τα πράγματα, θα δούμε ότι ο Σταυρός είναι αναφαίρετος σύντροφος της ζωής του Χριστιανού και της ζωής της Εκκλησίας. Διότι **Σταυρός είναι η ουσία της Ορθοδόξου πίστεως και της χριστιανικής ζωής**. Είτε λέμε ζωή εν Χριστώ είτε λέμε ζωή εν τω Σταυρώ του Χριστού, το ίδιο λέμε. Δεν νοείται το έργο του Χριστού χωρίς τον Σταυρό Του. **Δεν νοείται η ζωή του Χριστιανού χωρίς την συμμετοχή του στον Σταυρό του Χριστού**. Γι' αυτό, ό,τι κάνει ο Χριστιανός και το κάνει με το πνεύμα του Σταυρού του Χριστού, είναι χριστιανικό. Ό,τι κάνει και δεν το κάνει με το πνεύμα του Σταυρού του Χριστού, είναι σαρκικό, είναι εγωιστικό, είναι της φιλαυτίας, είναι αντίθεο, είναι έξω από την Χάρι του Θεού. Άρα δύο τρόποι ζωής υπάρχουν, ο τρόπος ο μη σταυρικός και ο τρόπος ο σταυρικός. Και ο μη σταυρικός είναι ο τρόπος του εγωισμού, είναι ο τρόπος ο κοσμικός, είναι ο τρόπος του ανθρωποκεντρισμού, είναι ο τρόπος κατά τον οποίο ο άνθρωπος ζη με τον εαυτό του και όχι με τον Θεό και τον αδελφό του. Ενώ ο τρόπος του Σταυρού του Χριστού είναι ο τρόπος κατά τον οποίο ο άνθρωπος προσπαθεί να νικά το σαρκικό φρόνημα, να νικά τον παλιό άνθρωπο, να νικά τον εγωισμό του και να ζη προσφερόμενος στον Θεό και προσφερόμενος στον αδελφό του.

Εάν ο Σταυρός του Χριστού έχη τόσο μεγάλη δύναμι και ο σταυρικός θάνατος του

Χριστού έχη τόση δύναμι, την έχει διότι επάνω στον Σταυρό Του ο Χριστός επανέφερε τον άνθρωπο στην πραγματική του τροχιά και φύσι. Διώρθωσε διά της τελείας υπακοής Του, της μέχρι Σταυρού και θανάτου, την ανυπακοή του Αδάμ, την επανάστασι του Αδάμ, με την οποία ο άνθρωπος χωρίστηκε από τον Θεό. Όλη η τραγωδία του ανθρώπου ήταν η αμαρτία, ο εγωισμός του Αδάμ, που τον χώρισε από τον Θεό. Όλη η διόρθωσις αυτής της μεγάλης τραγωδίας του Αδάμ έγινε με την άφατο κένωσι του Υιού του Θεού, το αποκορύφωμα της οποίας ήταν ο Σταυρός Του. Και επειδή επάνω στον Σταυρό του Χριστού διορθώθηκε όλο το λάθος του Αδάμ και της Εύας και των ανθρώπων των προ Χριστού, γι' αυτό και ο Σταυρός του Χριστού είναι νίκη μεγάλη του Χριστού κατά του διαβόλου και της αμαρτίας και του θανάτου. Γι' αυτό και ο διάβολος φοβείται τόσο πολύ τον Σταυρό του Χριστού, διότι επάνω στον Σταυρό Του ο Χριστός του ανέτρεψε όλο του το έργο, όλα τα μηχανήματα που είχε κάνει, όλες τις πονηριές που είχε κάνει, όλες τις μεθοδείες που είχε κάνει, με τις οποίες κρατούσε αιχμάλωτο το γένος των ανθρώπων. Αλλά ο Κύριος εκεί επάνω στον Σταυρό τον ενίκησε και τον κατετρόπωσε με την άκρα ταπεινώσί Του και με την τελεία υπακοή Του στο άγιο θέλημα του Θεού Πατρός Του.

Έτσι λοιπόν και εμείς βλέπουμε, ότι ως Χριστιανοί δεν έχουμε άλλο τρόπο να ζήσουμε, παρά μόνο τον του Σταυρού του Χριστού τρόπο. Συμμεριζόμενοι, δηλαδή, κάθε λεπτό την ταπεινώσι του Χριστού, την θυσία του Χριστού, την νίκη κατά των παθών μας και του εγωισμού μας και του ιδίου μας νοσηρού και αμαρτωλού θελήματος. Κάθε φορά που κάνουμε μία αμαρτία, ένα εγωισμό, μία υπερηφάνεια, μία ανυπακοή, ένα ίδιον θέλημα, δεχόμεθα ένα κακό λογισμό, κάθε φορά που βλέπουμε τον άλλο άνθρωπο εγωιστικά, σαρκικά, θέλουμε να τον εκμεταλλευτούμε, σε κάθε τέτοια στιγμή προδίδουμε τον Σταυρό του Χριστού και παύουμε να ζούμε κατά τον τρόπο του Σταυρού του Χριστού και ζούμε κατά τον τρόπο του παλαιού Αδάμ, που είναι μη σταυρικός και είναι εγωκεντρικός.

Αλλά δόξα τω Θεώ που υπάρχει η μετάνοια, κάθε φορά που ο διάβολος μάς παρασύρει να νομίζουμε ότι η ευτυχία μας είναι να μη ζούμε κατά τον τρόπο του Σταυρού του Χριστού αλλά κατά τον τρόπο του παλαιού Αδάμ. Δόξα τω Θεώ που υπάρχει η μεγάλη αγάπη του Θεού, αυτή που φανερώθηκε επάνω στον Σταυρό, και εμείς μπορούμε με την μετάνοιά μας να ζητήσουμε την συγχώρησι του Κυρίου και αμέσως να ξαναβρούμε τον σωστό τρόπο, να ξαναζήσουμε σταυρικά την ζωή μας.

Θα το έχετε προσέξει, αδελφοί μου, ότι αυτό είναι ένα συνηθισμένο τέχνασμα και μία πλάνη του διαβόλου. Μας παρασύρει συνήθως ο διάβολος να νομίζουμε ότι η ευτυχία μας είναι να μη ζούμε σταυρικά, να μη βλέπουμε τον άλλο άνθρωπο ως εικόνα του Θεού, ως αδελφό μας εν Χριστώ, αλλά να τον βλέπουμε εγωιστικά, να τον βλέπουμε σαρκικά, να τον βλέπουμε για να τον εκμεταλλευτούμε, να θέλουμε να επιβληθούμε εμείς στον άλλο και όχι να διακονήσουμε τον άλλο, όπως είπε ο Κύριος: *«Ουκ ήλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι»*. Αλλά μετά τί βλέπουμε; Και τί βλέπει

ο κόσμος που έχει διαλέξει αυτόν τον τρόπο της ζωής; Βλέπει ότι στον μη σταυρικό τρόπο ζωής δεν υπάρχει η αληθινή χαρά και η ευτυχία του ανθρώπου. **Αυτό πάει και σφυρίζει ο διάβολος στο αυτί του ανθρώπου. Του λέει: “Τί θέλεις να ζήσης σταυρικά; Άμα ζήσης σταυρικά, θα ζήσης υστερημένα στην ζωή σου, θα σε εκμεταλλευτούν οι άλλοι, θα σε κοροϊδέψουν, θα σε απομυζήσουν, θα γίνης το κοροϊδο”**. Είναι η τέχνη του διαβόλου αυτή, είναι ο πειρασμός του διαβόλου. “Δεν ζης και εσύ όπως όλος ο κόσμος; Να εκμεταλλεύεσαι τους άλλους, να χρησιμοποιήεις τους άλλους, να βλέπης τους άλλους όχι ως εικόνες του Θεού αλλά ως σκεύη ηδονής, να ζης για τον εαυτό σου, να μη ζης για τον Θεό ούτε για τους ανθρώπους;”. Και ο ταλαίπωρος άνθρωπος τα πιστεύει αυτά και τα δέχεται και νομίζει ότι πραγματικά στην μη σταυρική ζωή θα βρη μία αληθινή χαρά και μία αληθινή ανάπαυσι· αλλά δεν την βρίσκει.

Και να, σήμερα υψώνεται πάλι ο Σταυρός του Κυρίου μας και υπενθυμίζει σε όλους μας και σε όλο τον κόσμο ότι, όταν διαλέξουμε τον σταυρό ως τρόπο της ζωής μας, τότε έχουμε και την ανάστασι και την αληθινή ελευθερία μας και την αληθινή ανάπαυσί μας μέσα στην αγάπη του Θεού και στην αγάπη των αδελφών μας, τότε έχουμε την αληθινή ειρήνη του Χριστού. Γι’ αυτό, βλέπετε και τούτο το μέγα μυστήριο της ευσεβείας και της πίστεώς μας, ότι όπου σταυρός, εκεί και ανάστασις, και όπου ανάστασις, εκεί οπωσδήποτε έχει προηγηθή ο σταυρός. Ενώ πουθενά δεν υπάρχει ανάστασις, αν δεν υπάρχει προηγουμένως ο Σταυρός του Χριστού.

Και επειδή αυτά μας παρέδωσε η Αγία μας Εκκλησία, αυτά παρελάβαμε διά του έργου του Κυρίου μας, του Θεανθρώπου Χριστού μας του επί Σταυρού σταυρωθέντος, αυτήν την ζωή έζησαν οι άγιοι Απόστολοι, οι άγιοι Πατέρες, οι όσιοι Ασκηταί οι πολίσαντες τας ερήμους, όλοι οι Άγιοι που έζησαν μέσα στις κοινωνίες ως πιστοί δούλοι του Ιησού Χριστού, ας γνωρίζουμε ότι αυτό είναι όλο το Ευαγγέλιο του Χριστού. Γι’ αυτό και εμείς ως Χριστιανοί επιποθούμε να ζήσουμε κατά τον τρόπο του Σταυρού του Χριστού. Και εμείς ως Μοναχοί γι’ αυτό εξήλθομεν εις την ευλογημένην έρημον, εις τον αγιώνυμον τούτον σταυροαναστάσιμον τόπον της Κυρίας Θεοτόκου, για να ζήσουμε τον Σταυρό του Χριστού και κατά τον του Σταυρού του Χριστού τρόπον. Γι’ αυτό και σήμερα ιδιαιτέρως αισθανόμεθα την ευλογία της σημερινής ημέρας της Υψώσεως του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού.

Όπως ακούσατε στην ευχή που διαβάσαμε -την οπισθάμβωνο- που είναι μία από τις αρχαίες οπισθάμβωνες ευχές της Εκκλησίας, λέγει: Ύψωσέ μας, Κύριε, με την αληθινή ύψωσι, η οποία γίνεται διά του Σταυρού Σου, διά της συμμετοχής στον Σταυρό Σου, και φύλαξέ μας από την ψευδή ύψωσι, με την οποία ο σατανάς πάει να μας απατήση, ότι δήθεν θα μας υψώση, και εμείς, όταν τον πιστέψουμε, αντί να υψωθούμε, καταρρακωνόμαστε και πέφτουμε και φθάνουμε μέχρι της κολάσεως.

Ο Θεός να δώση λοιπόν, αδελφοί και πατέρες, σ’ όλους μας την Χάρι Του, ν’

ανοίξουμε τους οφθαλμούς της ψυχής μας και να καταλάβουμε αυτό το μέγα μυστήριο του Σταυρού του Χριστού, που δεν καταλαβαίνεται με μία και δύο φορές. Είναι ένα ατελεύτητο μυστήριο, στο οποίο σε όλη μας την ζωή με την Χάρι του Θεού θα μαθητεύουμε και εν τούτοις ανεξάντλητο θα μένη. Και κάθε φορά θα το ζούμε και θα λέμε· “ακόμα δεν το ζήσαμε”, και κάθε φορά θα το γευόμαστε και ακόμα θα θέλουμε πιο πολύ να το γευθούμε και να το ζήσουμε, και μέσα στην πτώσι μας ακόμα και στην αδυναμία μας.

Ο Κύριος λοιπόν να δώση να είμεθα πάντοτε εις τους πόδας του εσταυρωμένου Κυρίου, μαθητεύοντες στο μέγα τούτο και φρικτό μάθημα του σταυρικού θανάτου του Κυρίου και έτσι συμμετέχοντες και στην ζωηφόρο Ανάστασί Του. Ο Κύριος να δώση να είμεθα Χριστιανοί Σταυροαναστάσιμοι και Μοναχοί Σταυροαναστάσιμοι.

[“ΟΜΙΛΙΕΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΔΕΣΠΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ (ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1981-1991) Α΄ Έκδοσις 2015 Ιερά Μονή Οσίου Γρηγορίου]

(Πηγή ηλ. κειμένου: pemptousia.gr)